

gunstig, har jeg ogsaa ladet min Tanke gjennebløbe de foregaaende Aars finansielle Susholdning. Vel have vi hørt den ærede Ministers Opfattelse deraf, men jeg antager dog, at det kan have nogen Interesse ogsaa at høre, hvilket Resultat et Medlem af Thinget er kommet til. Jeg skal ikke lægge meget vidtløftige Ting til Grund; jeg skal sige mine Rilder: det er Sammendrag af statistiske Oplysninger, og tillige Statsrevisionens Betænkninger fra flere Aar. Jeg skal ikke gaa tilbage til Tiden før Krigen, det er os vel bekendt, at Gjælden efter Krigen blev fordoblet. Jeg skal holde mig til Aarene fra 1865 og til, som Stillingen vil være den 31te Marts 1873. Stillingen i 1865 var kortelig den, at vi havde en Gjæld paa 132 Millioner, vi havde en Formue paa 70 Millioner. Jeg kommer altsaa til det Resultat, at vi havde en Gjæld paa 62 Millioner. Tre Aar efter, altsaa ved det Tidspunkt, fra hvilket den ærede Finansminister gik ud, i 1868, da er Stillingen den, at vi have den samme Gjæld, nemlig 132 Millioner; men vor Formue er formindsket med 3 Millioner, den er gaaet ned til 67 Millioner, altsaa den virkelige Gjæld er 65 Millioner. I 1873 vil efter Anmærkningerne Stillingen være den, at vi have en Gjæld paa 109 Millioner; men vi have Aktiver til et Beløb af 43 Millioner. Man ser altsaa, at den virkelige Gjæld til den Tid vil være 66 Millioner. Der er altsaa i disse Aar en Tilbagegang paa 4 Millioner; men det er ikke Alt, der er desuden — jeg maa bemærke, at jeg gaar ud fra, at hvad der er i Aktiverne, som ikke er ført til Bogs, tages til Skade for Balancen, ligesom jeg modtager til Fordel for Balancen, hvad der maatte være afbetalt til Nationalbanken — af vore Aktiver, som ikke ere førte til Bogs, er der, saavidt jeg kan skimte, fra 1865 til den nævnte Tid, efter Statsrevisionens Betænkning forbrugt 4 Millioner, altsaa er der en virkelig Tilbagegang af 8 Millioner; men i samme Tid er der bygget Fjernbaner til et Beløb af 20 Millioner, og beregnet vi disse med Halvdelen af Verdien, 10 Millioner, og desuden lægge Mærke til, at der er afbetalt til Nationalbanken 2 Millioner, bliver Fremgangen altsaa 12; Tilbagegangen var 8 Millioner, og fradrages disse, have vi en Fremgang siden 1865 paa 4 Millioner. Det vilde jo forsaavidt være en meget gunstig Stilling, naar man kun tog Hensyn til, hvad der ses. Men tager man derimod Hensyn til nogle Punkter, som ærede Medlemmer ganske vist jo selv ville have taget i Betragtning, men som jeg ikke desto mindre skal nævne, forekommer Stillingen mig unegelig mindre gunstig. Tager jeg Hensyn til den ekstraordinære Krigsskat paa Barer, som beløber sig til 1,400,000 Rd. — Meningen med den var dog, at den kun skulde være foreløbig — og tillige til, at vore indirekte Skatter næsten ere fordoblede, samt at vi have haft adskillige Indkomstskatter, skal jeg ikke negte, at Stillingen forekommer mig mindre glimrende.

— Hvad nu særlig det foreliggende Budget angaar, kommer jeg til et noget lignende Resultat som de foregaaende ærede Talere (Berg og Boffen) Vi se jo Alle, at der er et Overskud, derjom man blot fradrager Udgifter fra Indtægter, af 1,600,000 Rd., men at vi til Gjengjæld maa bruge af vor Formue 1,800,000 Rd. mere, end vi afbetale paa vor Gjæld. Det vil altsaa sige, at der er en Tilbagegang af 200,000 Rd. Men tager jeg i Betragtning Afbetalingen til Nationalbanken, er der omtrent Balance, og vi have da vore offentlige Arbejder som Frenskridt, og det er Arbejder for omtrent 2½ Million. Jeg tror, at Stillingen iaar vil vise sig omtrent en halv Million gunstigere end ifjor, men det er atter en Følge af de indirekte Skatters meget store Stigning. Deresom altsaa blot Rilderne vare gode, hvorfra Indtægterne kom, saa var Alting godt, og det mente jo den høitærede Minister, at de vare. Hvis jeg opfattede ham rigtig, saa sagde han, at han havde faaet det uudsettelige Indtryk af de foregaaende Aars Forhandlinger, og det forekommer mig, at han gav den Sætning Medhold, at vore gamle Skatter vare gode og de nye slette. Jeg har nu i dette Stykke en aldeles modsat Opfattelse, og jeg veed da ikke, af hvilken Grund den høitærede Minister kunde faae det uudsettelige Indtryk af de foregaaende Forhandlinger, at de gamle Skatter ere gode og de nye slette; thi man vil jo dog erindre, at det Mindretal af Finansudvalget, som ifjor fraraadede en Indkomstskat, ikke gjorde det, fordi de mente, at de gamle Skatter vare gode; nei, de gjorde atter og atter den modsatte Anskuelse gjældende; — man negtede ifjor Indkomstskatten, fordi man kom og sagde til os, ikke at man vilde afstafte de gamle Skatter, men det var af Balancehensyn, man vilde have Indkomstskatten, og dertil kunde vi ikke finde nogen Grund. Derimod betonedes Mindretallet baade mundtlig og skriftlig, at man var villig til at gaa ind paa en Indtægts- og Formueskat som Erstatning for nogle af de gamle Skatter, og man nævnte i saa Henseende Sporiler og Soldagifter, som man ansaa for mindre retfærdige. Jeg forstaar derfor ikke, hvorledes den høitærede Minister kunde faae det uudsettelige Indtryk af Folkethingets Forhandlinger, thi af det Mindretal, som foretog Negtelse af en Indkomstskat, og som, saavidt jeg erindrer, bestod af 5 Medlemmer, udtalte de 4, hvad jeg her nævnte. Jeg synes, man maatte komme til den modsatte Anskuelse, nemlig den, at af Balancehensyn vil man hverken iaar eller ifjor kunne komme til en Indkomstskat; men af Hensyn til, at de gamle Skatter ere slette, vil man baade iaar og ifjor bevilge en saadan. Jeg hørte nok, da det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) talte og klagede over de gamle Skatter, at der blev sagt: „Devis!“ bagved, men jeg troede, det var Noget, som ikke behøvede Devis, jeg troede, at man var kommen saa vidt, at man